

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вченою радою коледжу

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Голова Вченої ради

доц. Олена МАРЦЕНЮК

В.о. директора коледжу

Костянтин ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ
ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ**

1. Загальні положення

Положення про порядок використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» (далі - Положення, Коледж) є нормативним документом, який регламентує організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Коледжі.

Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017, Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013, та Положення про Національну освітню електронну платформу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 523 від 22.05.2018.

У цьому Положенні терміни і поняття вжито в таких значеннях:

- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;
- веб-ресурси навчальних дисциплін, дистанційні курси – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння освітніх компонентів та доступних через мережу Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших програмних засобів;
- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів освітніх компонентів, програмного забезпечення для управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;
- відеолекція – один із видів навчального заняття у дистанційному навчанні, на якому здобувачі освіти отримують аудіо- та відеоінформацію лекційного матеріалу через засоби телекомунікаційного зв'язку як у синхронному режимі, коли здобувачі освіти можуть отримувати інформацію від лектора і ставити йому запитання у реальному часі, так і в асинхронному, коли здобувачі освіти мають доступ до відеозаписів лекційного матеріалу;
- дистанційне навчання – це процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності здобувачів освіти, який відбувається, як правило, за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому інформаційному середовищі, яке функціонує на базі сучасних навчально-методичних та інформаційно-комунікаційних технологій;
- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до дистанційних курсів (електронних ресурсів) освітніх компонентів, а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку;

- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо);

- система дистанційного навчання – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення дистанційних курсів, призначена для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет та/або локальну мережу, а також забезпечує авторизований доступ суб'єктів дистанційного навчання до цих курсів;

- система управління веб-ресурсами освітніх компонентів – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

- система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет та/або локальну мережу;

- суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (здобувачі освіти), та особи, які забезпечують освітній процес в умовах дистанційного навчання (науково-педагогічні та педагогічні працівники);

- технології дистанційного навчання (далі - ТДН) – комплекс освітніх технологій (зокрема психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних), які надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у Коледжі.

Для організації інформаційного освітнього середовища та забезпечення дистанційного навчання Коледж використовує пакет хмарного програмного забезпечення та цифрових інструментів для спільної роботи від компанії Google.

Використання цифрових інструментів надає педагогічним та науково-педагогічним працівникам можливості:

- планування сумісної діяльності та управління нею, колективної роботи і спілкування, публікації матеріалів, хостингу відеоматеріалів і багато інших інструментів, необхідних в роботі сучасного закладу освіти;

- організації ефективної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, розподілення ресурсів та забезпечення необхідними інструментами розв'язання багатьох завдань;

- пристосування курсу під особливості конкретного освітнього компонента і потреби здобувача освіти для побудови зручної траєкторії навчання;

- організації змішаного навчання.

Користувач отримує доступ до інструментів і сервісів, за допомогою яких можна надсилати і отримувати повідомлення електронною поштою та в системі обміну миттєвими повідомленнями - чаті; публікувати статті, фото-, відео- та

інші матеріали в блозі та соціальних спільнотах, створювати власні сайти; прокладати маршрути на електронних картах і планувати сумісну роботу з колегами; створювати власні портфоліо і редагувати разом із співавторами документи, презентації й електронні таблиці.

2. Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

Навчальні заняття з використанням технологій дистанційного навчання проводяться відповідно до розкладу занять.

Навчальні заняття проводяться дистанційно відповідно до робочої програми освітнього компонента.

ТДН можуть використовуватись в Коледжі для організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання з метою методичного забезпечення самостійної роботи, проведення контрольних заходів; вивчення освітніх компонентів; проведення олімпіад, конкурсів, консультацій тощо.

Відповідальними за наповнення веб-ресурсів освітніх компонентів та їх використання в освітньому процесі є викладачі цих компонентів.

Комунікація між учасниками дистанційного навчання під час навчальних занять забезпечується передаванням відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному та/або асинхронному режимі.

Освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється у таких формах: лекційне; семінарське, практичне, лабораторне, індивідуальне заняття; самостійна робота здобувачів освіти; консультація викладача; контрольні заходи.

Лекцію, консультацію, семінар проводять зі здобувачами освіти дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану та розкладу занять.

Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, організованих дистанційно, можна забезпечувати через надання відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

Лекційні заняття можуть проводитись у формі відеолекцій.

Практичне заняття, яке передбачає виконання здобувачами освіти практичних (контрольних) робіт, проводиться дистанційно, як правило, в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись в синхронному режимі, якщо це передбачено робочою програмою освітнього компонента.

Лабораторне заняття може проводитись із використанням ТДН за наявності відповідного спеціалізованого програмного забезпечення, віртуальних лабораторій тощо.

До інших видів навчальних занять належать ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. їх можна проводити очно або дистанційно у синхронному або

асинхронному режимі відповідно до робочої програми освітнього компонента.

Контрольні заходи можуть проводитись з використанням ТДН, зокрема відеоконференц-зв'язку та електронного тестування за умови забезпечення аутентифікації особи, яка навчається.

Самостійна робота з вивчення освітнього компонента, самостійне навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком базується на використанні навчальних матеріалів веб-ресурсів віртуального навчального середовища. Окрім того, викладач може рекомендувати використовувати інші навчальні електронні ресурси.

Консультації можуть проводитись дистанційно в синхронному чи асинхронному режимі.

Частота розміщення матеріалів викладачем повинна бути не меншою від частоти навчальних занять згідно з розкладом.

Викладач розміщує матеріали до заняття напередодні. При цьому обов'язково зазначається кінцевий термін їх виконання, що, як правило, збігається з датою заняття.

Під час заняття за розкладом викладач повинен перебувати онлайн зі здобувачами освіти в одному із засобів для комунікації та бути готовим відповідати на їхні запитання, коментувати навчальні матеріали тощо. Викладач може бути онлайн зі здобувачами освіти в будь-який час, крім часу заняття іншого викладача згідно з розкладом.

Контроль за використанням ТДН в освітньому процесі, змістовим наповненням веб-ресурсів освітніх компонентів та якістю проведення відеолекцій здійснюють завідувачі кафедр.

Практична підготовка здобувачів освіти Коледжу організовується згідно з графіками її проведення та відповідно до календарно-тематичних планів роботи педагогічних працівників базових закладів. Зміст і навчально-методичний супровід усіх видів практик адаптується до можливостей використання ТДН. Для своєчасного інформування про онлайн-зустрічі, зберігання та файлового обміну інформацією, налагодження контактів з базовими закладами застосовується віртуальне середовище. На Google-дисках розміщуються графіки, відомості про оцінювання результатів практичної підготовки здобувачів освіти, розклади занять базових закладів, контактні дані про керівників практики. Здобувачам освіти надається доступ до необхідних дидактичних матеріалів (текстових файлів, відео- та аудіозаписів, фотоматеріалів тощо) шляхом використання хмарних сховищ.

Види практики, які передбачають проведення здобувачами освіти практики, організовуються за такою послідовністю: надання викладачами в онлайн-форматі консультацій для підготовки здобувачами освіти матеріалів практики; перевірка викладачами надісланих матеріалів; демонстрування фрагментів, моделювання здобувачами освіти практичного заняття за допомогою платформ

для відеоконференцій; детальний аналіз, оцінювання проведеної практики.

Голова циклової комісії зобов'язаний контролювати процес організації та наповнення навчально-методичними матеріалами вебресурсів викладачів кафедр. У випадку відсутності у викладача навчально-методичних матеріалів для забезпечення освітнього процесу, неналежне виконання обов'язків при провадженні дистанційного навчання завідувач кафедри подає декану доповідну.

3. Методичне забезпечення дистанційного навчання

Науково-педагогічні та педагогічні працівники Коледжу, які беруть участь в організації дистанційного навчання, повинні підвищувати свою кваліфікацію для якісної організації та достатнього володіння технологіями дистанційного навчання.

Веб-ресурси освітніх компонентів, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- документи планування освітнього процесу (навчальні плани, розклади занять, робочі програми);
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри з методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- інші ресурси навчального призначення.